

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.VII.45.056/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes: felperes neve – személyesen eljár –
(felperes címe)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. László Mária kamarai jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási közigazgatási jogvita külföldi
biztosítási jogviszony beszámítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Pécsi Törvényszék 10.K.700.697/2021/3.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 10.K.700.697/2021/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.
Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] Az alperes a 37-016764/2017. ügyszámú, 2019. október 18-án meghozott határozatával felperes részére 2017. október 11. napjától 60.805 forint öregségi résznyugdíjat állapított meg.

[2] A felperes 2021. február 1. napján kelt „igénybejelentés az 1997. évi LXXX. törvény alapján öregségi nyugdíjak elbírálásához” formanyomtatványon az Olaszországban eltöltött szolgálati idejére tekintettel kérte az öregségi nyugdíja megállapítását. A kérelméhez saját kezűleg írt beadványt is csatolt, amelyben az Olaszországból folyósítandó nyugdíj iránti kérelem elindítását kérte a 10 év olaszországi munkaviszonyára tekintettel. Előadta, hogy Meranóban is azt a tájékoztatást kapta, hogy a magyar Nyugdíj-Intézetnek kell elindítani az öregségi nyugdíj-kérelmet az olasz Nyugdíj-Intézet felé, mert neki nincs Olaszországban lakcíme.

[3] Az alperes a 2021. február 17. napján kelt BP/L537/3042-4/2021. iktatószámú végzéssel a felperes kérelmét visszautasította az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján azzal az indokkal, hogy a hatóság a felperes öregségi nyugdíj iránti kérelmét érdemben már elbírálta, a 37-016764/2017. ügyszámú határozatra tekintettel az ellátás ismételt megállapítására nincs lehetőség. A döntésében tájékoztatta a felperest, hogy a kérelmét továbbította az olasz fél részére és a végzés az ellátás folyósítását nem érinti.

A felperes keresete és az alperes védírata

[4] A felperes kereseti kérelmében előadta, hogy a 2017. október 11-től megállapított nyugdíjával „nincs problémája”. Hivatkozása szerint 2019. június 3-án az alperes ügyintézője arról tájékoztatta, hogy nincs tennivalója az olaszországi nyugdíjazással, mert azt az alperes a magyar kérelemmel egyidejűleg automatikusan intézi. Miután visszajelzést nem kapott az alperestől, ezért 2021. február 1-jén ugyanolyan nyugdíjigénylő nyomtatványon terjesztette elő az olasz nyugdíj iránti kérelmet, mint amilyennel a magyar nyugdíj megállapítását kérte 2017-ben. A visszautasító végzés azért jogsértő, mert arra hivatkozással utasították el a kérelmét, hogy érdemben azt korábban már elbírálták, ezzel szemben a felperes nem a magyar nyugdíj megállapítását kérte újból, hanem az olaszországi munkavégzése után járó nyugellátást.

[5] Az alperes védíratában a keresetlevél visszautasítását elsődlegesen a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés a) pontja alapján, másodlagosan a Kp. 37. § (1) bekezdés g) pontjára figyelemmel kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes keresetlevelében, annak tartalma alapján a külföldi nyugdíjra vonatkozó eljárást sérelmezte, amelyre a magyar bíróság nem rendelkezik joghatósággal. Csatolta a külföldi fél számára két alkalommal továbbított felperesi kérelmet, valamint a felperessel folytatott e-mail váltás utolsó levelét.

A jogerős ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság egyszerűsített ítéletével az alperes 2021. február 17. napján hozott BP/L537/3042-4/2021. számú végzését megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására és új döntés meghozatalára kötelezte.

[7] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a felperes kifejezetten az olaszországi nyugdij megállapítását kérte, igénybejelentésében nem található jelenleg folyósított magyar nyugdíját érintő kérelem, ezért a magyar nyugdíjjal kapcsolatban visszautasító végzést nem hozhatott volna az alperes és nem hivatkozhatott volna arra, hogy „ismételt megállapításra” nincs lehetőség. Az alperes tényállástisztázási kötelezettsége körébe tartozik, hogy a kérelemmel kapcsolatos döntést hozzon, azaz a felperes a külföldi nyugdij igényével kapcsolatban kellett volna döntést hoznia.

Felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

[8] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék ítélete az Ákr. 7. §-a, 62. §-a és 80. § (1) bekezdése rendelkezéseibe ütközik. Azzal, hogy az alperes továbbította a felperes olasz nyugdíjra vonatkozó kérelmét, nem keletkezett az Ákr. 7. § -a szerinti hatósági ügy, azaz nem indult közigazgatási eljárás, ezért az alperesnek az Ákr. 62. §-a alapján tényállás-tisztázási kötelezettsége sem keletkezett. Az Ákr. 80. § (1) bekezdése azért sérült, mert az alperes nem hozhat a kérelem megküldésével kapcsolatba döntést, ugyanis az csak közigazgatási eljárásban hozható. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet a szociális biztonsági rendszerek koordinációjáról szóló 883/2004/EK Rendelet preambuluma 15. pontjába, 50. cikk (1) bekezdésébe és 52. cikk (1) bekezdésébe ütközően utasította az alperest arra, hogy a felperes olasz nyugdíj iránti kérelmével kapcsolatban hozzon döntést, tárja fel a tényállást és a döntését megalapozó bizonyítékokat sorolja fel. Az alperes az olasz öregségi nyugdíj megállapítására vonatkozóan eljárást nem folytathat le és döntést sem hozhat, mert arra az olasz illetékes szerv rendelkezik kompetenciával, ezen felül az alperes adatokkal sem rendelkezik a felperes olasz szolgálati idejéről és béréről. Utalt a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2. § (3) bekezdése alapján arra, hogy a társadalombiztosítási nyugellátás a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem összegéhez és az elismert szolgálati időhöz igazodik.

[9] A felperes Tny. 64. § (1) bekezdése szerinti igénybejelentése alapján az alperesnek attól függetlenül eljárési kötelezettsége keletkezett, hogy a felperes az olasz nyugdíj megállapítása iránti kérelmét az igénybejelentő lapon külön jelezte. Megjegyezte, hogy a felperes a formanyomtatványon Olaszországon kívül Ausztriát is megjelölte, mint olyan külföldi országot, ahol szolgálati időt szerzett, ezért az elsőfokú bíróságnak az osztrák nyugdíj iránti felperesi kérelemmel is foglalkoznia kellett volna.

[10] Az alperes a befogadhatóság körében hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet sérti a Kp. 48. § (1) bekezdés a) pontját és a 987/2009/EK Rendelet II. Fejezet 2. cikk (1) és (2) bekezdését.

[11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[13] A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül [Kp. 115 § (2) bekezdés alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés]. A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[14] Az elsőfokú bíróság az Ákr., az alperes által a felülvizsgálati kérelmében felhívott rendelkezéseit nem alkalmazta, kizárólag azt vizsgálta, hogy az alperes határozata az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelel-e, ez utóbbi megsértését azonban felülvizsgálati kérelmében nem állította.

[15] Az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem visszautasításának több együttes feltétele van: A bíróság vagy a hatóság által érdemben elbírált ügyben, ugyanazon jog érvényesítése iránt nyújtanak be kérelmet, a kérelem tartalma nem változott, továbbá az irányadó jogi szabályozás is változatlan. A visszautasítási jog alkalmazása szempontjából alapvető fontosságú, hogy az elbírált ügy, az ugyanazon jog érvényesítése, valamint az azonos tényállás összefüggése (ügyszálösszefüggés).

[16] A felperes 2017. november 6. napján kelt igénybejelentésében öregségi nyugdíj megállapítását kérte. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság megállapította, hogy a felperes az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltése miatt öregségi résznyugdíjra volt jogosult a 883/2004/EK rendelet, a végrehajtására kiadott 987/2009/EK rendelet, a Tny. és a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet (Tny. vhr) rendelkezései alapján. A felperes újabb igényét azért terjesztette elő, mert az olaszországi nyugdíja „elindítását” kérte alperestől.

[17] Az Ákr. 35. § (1) bekezdése szerint a kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében. A kérelmet a hatósághoz írásban vagy személyesen lehet előterjeszteni. Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet. [Ákr. 35. § (2)-(3) bekezdés] Az Ákr. 38. §-a alapján a kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

[18] Az Ákr. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint a hatóság biztosítja az ügyfelek számára, hogy jogaikat és kötelezettségeiket megismerhessék, előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását. Az ügyfelek aktív segítése ennek megfelelően a jó közigazgatás megteremtésének alapvető feltétele. Ez az elv már a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 5. § (1) bekezdésében is szerepelt, és azt a közigazgatási bírói gyakorlat is érvényesítette (Legf. Bír. Kfv.II.39.222/2007/6.; Kúria Kfv.II.38.002/2020/8).

[19] A fentiekből kitűnően a hatóságnak az öregségi nyugdíj megállapítására rendszeresített formanyomtatványon előterjesztett, de az alperes számára is egyértelműen az Olaszországban szerzett 10 év munkaviszonya alapján az olasz nyugdíj-megállapítás megindítására irányuló kérelem alapján a felperest megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről kellett volna tájékoztatást adnia, ezzel összefüggésben a felperesi nyilatkozat függvényében a hatáskör- és illetékesség hivatalbóli vizsgálata alapján, annak hiánya esetén az Ákr. 17. §-a szerint eljárnia. Az alperes ellentmondóan állította, hogy nem keletkezett hatósági ügy, így közigazgatási eljárás nem indult, másrészt mégis eljárási kötelezettségéből kifolyólag hozott visszautasító végzést, és továbbította felperes kérelmét a külföldi nyugdíj-intézet felé.

[20] Az alperes tévesen állította, hogy a jogerős ítélet [20] és [23] bekezdések között ellentmondás áll fenn tekintettel arra, hogy a [20] bekezdésben egy feltételezésre alapított megállapítás szerepel, azaz a bíróság arra vonatkozó megállapítást tett, hogy ha az alperes meglátása szerint a felperes kérelmét a külföldi hatóságnak meg kellett küldenie, akkor erről kellett volna határozatot hoznia. A [23] bekezdés a bíróság az alperesnek a lefolytatandó új eljárásra adott – nem feltételezésen alapuló – utasítását tartalmazza.

[21] Az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a felperes kérelme nem tartozik az Ákr. 7. §-a körébe, mivel annak (1) bekezdése szerint a hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza. Az Ákr. 8. § (1) bekezdése a)-f) pontjaiban meghatározza azokat az eljárásokat, amelyekre az Ákr. hatálya nem terjed ki. Az Ákr. elsődlegességéből következik, hogy ha a hatósági ügy az Ákr. 7. §-a szerinti ügy-fogalomnak megfelel, és nem tartozik az Ákr. 8. § (1) bekezdésében foglalt kivett eljárások egyikébe sem, akkor az adott hatósági eljárásra az Ákr. szabályait általános jelleggel kell alkalmazni az ágazati jogszabályban meghatározott – az Ákr. 8. § (2) bekezdésén alapuló – eltérésekkel, valamint a 8. § (3) bekezdése szerinti, kiegészítő különös eljárási szabályokkal együtt.

[22] Helytállón állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes kérelme nem a korábbi (2017. október 11-től folyósított) magyarországi nyugellátás újbóli megállapítására irányult, ezért az alperes Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján meghozott visszautasító végzése jogszabálysértő. A felperesnek nem ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelméről kellett ugyanis döntenie alperesnek, abban kérte a hatóság közbenjárását, hogy az olaszországi 10 éves munkaviszonya alapján olasz nyugdíja megállapításra kerüljön.

[23] A Kúria rámutat arra is, hogy a jogerős döntés nem ütközik a 883/2004/EK Rendelet és a 987/2009/EK Rendelet alperes által megjelölt rendelkezéseibe, mert az alperesnek nem érdemben kell döntenie az olasz nyugellátás megállapításáról, hanem a felperes kérelme továbbítását kellett eszközölnie, és amennyiben ezek után a felperesnek olyan kérelme is van, amelynek elbírálására hatáskörrel nem rendelkezik, abban az esetben az Ákr. 17.§-a szerint köteles eljárni.

[24] A Kúria a jogerős ítéletet – az indokolás módosításával a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával – hatályában fenntartotta.

Elvi tartalom

[25] *Helytállón állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes kérelme nem a korábbi (2017. október 11-től folyósított) magyarországi nyugellátás újbóli megállapítására irányult, ezért az alperes Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján meghozott visszautasító végzése jogszabálysértő.*

Záró rész

[26] A pernyertes felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért a Kúriának arról döntenie nem kellett a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdése alapján.

- [27] A felülvizsgálati eljárás illetékmentes a Tny. 81. § (1) bekezdése alapján.
- [28] A Kúria ítélete ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. március 30.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró